

Новим Кримінально-процесуальним кодексом передбачено такий вид негласних слідчих (розшукових) дій, як обстеження публічно недоступних місць, житла чи іншого володіння особи, тобто слідчий має право обстежити публічно недоступні місця, житло чи інше володіння особи шляхом таємного проникнення в них, в тому числі з використанням технічних засобів, з метою :

- 1) виявлення і фіксації слідів вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину, речей і документів, що мають значення для їх досудового розслідування;
- 2) виготовлення копій чи зразків зазначених речей і документів;
- 3) виявлення та вилучення зразків для дослідження під час досудового розслідування тяжкого або особливо тяжкого злочину;
- 4) виявлення осіб, які розшукуються;
- 5) встановлення технічних засобів аудіо-, відеоконтролю особи.

Звичайно, кожного пересічного громадянина хвилює, те що до їхнього житла чи до іншого володіння особи, без достатніх на це підстав можуть проникнути та встановити аудіо -, відеоконтроль прихованої фіксації, без відома власника житлового приміщення. Ця ст.267 КПК України є прямим порушенням конституційних норм, паралельно в ст.30 Конституції України сказано – кожному гарантується право недоторканності житла. Допуск до житлового приміщення, проведення в них огляду чи обшуку дозволяється не інакше як за вмотивованим рішенням суду.

В Кримінально-процесуальному кодексі, вказані дещо інші вимоги. Згідно ч.3 ст.246 КПК України рішення про проведення негласних слідчих(розшукових) дій приймає слідчий, прокурор, а в інших випадках – слідчий суддя за клопотанням слідчого, погодженого з прокурором. Отже, згідно прийнятими неконституційними правилами перемогла потужна бюрократична система.

Інтереси кожного громадянина нашої країни вже не враховуються, принцип Верховенства права в сучасному політичному житті вже не має значення. Як сказав один політолог, такі неконституційні норми призводять до абсурду, нам залишається тільки вішати на двері ст.30 Конституції України. Може тоді влада реагуватиме на такі колапси або призведе до встановлення в Україні поліцейського режиму. В Україні діє практика Європейського суду з 1997 року, але як не дивно, вона не застосовується. Хоча в ст.9 Конституції України є таке положення як чинність міжнародних договорів, які ратифіковані Верховною Радою України, є частиною національного законодавства України.

В нашій державі не дотримуються конституційних вимог і тому існують декларативні положення, які не виконуються у зв'язку з постійною впевненістю безкарності. Для вирішення цього питання кожен громадянин, якому не байдужа своя доля і доля нашої Батьківщини, повинен боротися з таким політичним режимом. Поки кожен громадянин залишається байдужим до порушення своїх конституційних прав, важко буде вплинути на законодавчий процес України.

«Науковий керівник: Підченко Тетяна Володимирівна, старший викладач кафедри Права Дніпропетровського університету ім. Альфреда Нобеля»

Список використаної літератури:

1. Кримінально-процесуальний кодекс України. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Кримінально-процесуального кодексу України». -Х.: Одіссей, 2012.-360 с.

ІННОВАЦІЇ КРИМІНАЛЬНО-ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА, ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ПРИЙНЯТТЯМ НОВОГО КРИМІНАЛЬНО-ПРОЦЕСУАЛЬНОГО КОДЕКСУ

Зовсім недавно вступив в силу новий Кримінально-процесуальний кодекс України (КПК України), замінив собою старий кодекс, який півстоліття регулював кримінально-процесуальні правовідносини. Зрозуміло, що такі зміни не можуть пройти без непорозумінь та спорів щодо прикладного використання норм нового КПК України. Це обумовлено тим, що в новому КПК дуже багато нововведень, у яких неможливо розібратися без офіційних коментарів та тлумачень. А їх на сьогоднішній день майже немає, що і спричиняє непорозуміння як серед юристів-теоретиків, так і серед практиків. Мені здається доречним зробити свій невеликий внесок у процес розуміння змін, які приніс нам новий Кримінально-процесуальний кодекс, який вступив в силу 19 листопада 2012 року.

Для того, щоб розібратися у нововведеннях кримінально-процесуального законодавства, треба спершу виявити їх, а вже потім з'ясувати їх правове значення. Отже, які головні нововведення та зміни підніс нам новий КПК?

1) По-перше, скасовується додаткове розслідування. Тепер суд завершується винесенням певного рішення.

Важко сказати, які це новини: гарні або погані. З одного боку, раніше суд міг відправляти справи на додаткове розслідування, і таким чином, справа могла «передаватися із однієї інстанції до іншої» досить довго. З іншого боку, тепер, якщо слідство було проведено неналежним чином, не буде можливості виправити допущенні помилки.

2) По-друге, при старому КПК термін, відведений на досудове та судове слідство, на практиці, не обмежувався у часі. Не рідкісні випадки, коли обвинувачений міг роками знаходитися за ґратами, чекаючи вирішення своєї долі. Тепер встановлено строки, щодо тримання під вартою: за незначні злочини не більше 6 місяців, за тяжкі – не більше 12 місяців.

На мій погляд, це позитивне зміна. Зазначеного часу цілком достатньо для того, щоб слідство мало змогу розібратися у справі і виконати усі необхідні процесуальні заходи. Будемо сподіватися, що ця норма буде діяти і на практиці.

3) Досі діюче законодавство не передбачало можливості звільнення підозрюваного під заставу. Тепер підозрювані у нетяжких кримінальних правопорушеннях мають можливість бути звільненими, внісши заставу.

Якщо ця норма буде реалізована на достатньому рівні, то це значно розвантажить слідчі ізолятори, які часто бувають переповнені.

4) Тепер захисником підсудного може виступати лише адвокат, внесений до Єдиного реєстру адвокатів України.

Якщо б цю норму ввели у Цивільному кодексі, то її доцільність була б, щонайменше, під сумнівом. Але мова йде про кримінальну відповідальність. Розумно, що захищати інтереси підсудного зможуть тільки професіонали.

5) Тепер підсудний, якому загрожує довічне ув'язнення, має право вимагати для себе суду присяжних, згідно до статті 384 КПК.

Не знаю, наскільки доцільно довіряти долю людини, підозрюваної у скоєнні такого тяжкого злочину, суду присяжних. Очевидно, що професіональні судді більш кваліфіковані для таких дій. Зрозуміло, що цією нормою законодавці

прагнуть домогтися об'єктивності та урахування «людського фактору», але поки важко судити, чи буде ця норма виконувати покладені на неї функції.

6) Однією із найбільш спірних статей нового КПК вважається стаття 97, яка передбачає показання з «чужих слів». Суд має право признати ці показання допустимим доказом.

Зовсім незрозуміло, як ця норма буде реалізована – адже не можна визнавати допустимим доказом сумнівні плітки.

7) Тепер кількість захисників не може перевищувати п'яти.

Така кількість адвокатів, захищаючих підсудного – щонайменше, рідкість. Тому важко пояснити доцільність статті 46 КПК.

8) Неймовірно обмежуються права слідчого. Тепер майже всі процесуальні дії він зобов'язаний узгоджувати з прокурором.

Не зовсім зрозуміле таке обмеження слідчого в правах. Тепер він стає майже помічником прокурора.

9) Права адвоката, навпаки, значно розширились. Тепер захисник може проводити власне розслідування, збирати докази і представляти їх у суді. Натомість, прокурор позбавляється права санкції на арешт майна, обшук у нежитлових приміщеннях тощо.

Таким чином, фактично, захист і обвинувачення зрівняли в правах, і отримали деяку гарантію дотримання змагальності сторін.

Цей перелік, зрозуміло, невичерпний. Але перерахувати всі неясності у новому КПК неможливо перерахувати – їх виявить тільки час і практичне застосування. Також, абсолютно необхідні коментарі та тлумачення державних органів та офіційних осіб. А поки можна тільки будувати припущення щодо майбутньої реалізації інновацій кримінального законодавства.

Горенич Анасасія Василівна, Лисиця Богдан Юрійович
студенти 3 курсу навчання напряму підготовки «Правознавство»,
Дніпропетровський університет ім. Альфреда Нобеля
Науковий керівник: Підченко Т.В
Старший викладач

УГОДА ПРО ВИЗНАННЯ ВИНУВАТОСТІ

Угода про визнання винуватості – це правочин, за допомогою якого звинувачення і захист приходять до згоди про вирішення кримінальної справи. Подібна угода часто призводить до того, що обвинувачений визнає себе винним в скоєнні менш тяжкого злочину, або йому призначається більш м'яке покарання. Звинувачення ж досягає економії коштів і часу, крім того, угоди вигідні стороні обвинувачення, якщо вона не впевнена в можливості довести ті або інші факти. Така угода між прокурором і підозрюваним (обвинувачуваним), згідно з КПК, може бути укладена в кримінальному провадженні, злочинів невеликої і середньої тяжкості, тяжких злочинів, і в результаті яких збитків завдано лише державним чи громадським інтересам. КПК передбачено, що укладення угоди про визнання провини в кримінальному провадженні, в якому бере участь, не допускається.

Після укладення такої угоди розслідування або судовий розгляд зупиняється. Прокурор має право відкласти направлення до суду звинувачувального акту до підписаної сторонами угоди до отримання висновку експерта або завершення інших слідчих дій, необхідних для збору і фіксації доказів, які можуть бути втрачені з плином часу або які неможливо буде провести пізніше без істотної шкоди для їх